17.2.25

Valtiovarainvaliokunnalle

Lausunto listaamattomien yhtiöiden omistajayrittäjien verotuksen kokonaisuudesta O 2/2025 vp

Valtiovarainvaliokunta on varannut Perheyritysten liitto ry – Familjeföretagens förbund rf:lle tilaisuuden esittää lausuntonsa otsikossa mainitusta asiasta. Perheyritysten liitto kiittää mahdollisuudesta ja kunnioittavasti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yritysten ja omistajien verotus kasvun tekijänä

Suomi tarvitsee kestävää talouskasvua. Se voi syntyä vain yritysten kasvun avulla. Yritysten kasvu on myös ainoa tapa saavuttaa parempi työllisyys. Suomea lähes 20 vuotta piinannut kasvun puute korostaa entisestään tarvetta luoda talouskasvua pitkällä aikavälillä.

Kasvun rahoittamiseen liittyy riskejä. Sen vuoksi pankit ja muut rahoittavat asettavat lainarahoituksen edellytykseksi yrityksen riittävän vahvan oman pääoman. Yrityksillä on oltava kasvaakseen aikaisempaa enemmän oman pääoman ehtoista rahaa.

Verotuksen tulee ohjata pääomia työllisyyttä ja investointeja tukevaan yritystoimintaan. Verotuksen kehittäminen ei saa miltään osin heikentää oman pääoman sitoutumista yritystoiminnan rahoittamiseen, vaan päinvastoin on säilytettävä nykyinen usein kannustava osinkoverotus tai vaihtoehtoisesti purettava niitä kasvun esteitä, joita nykyisessä osinkoverotuksessa on.

Omistamisen kolminkertainen verotus

Nykyisessä verojärjestelmässämme vieraan pääoman tuottoa eli korkoa verotetaan yhdenkertaisesti. Samoin esimerkiksi vuokratulojen verotus on yhdenkertaista.

Sen sijaan oman pääoman tuoton eli osingon verotus on osittain kahdenkertaista. Siihen kohdistuu verotus sekä yrityksen että omistajan tasolla. Molempien tasojen huomioiminen on olennaista yritystoiminnan ja omistamisen verorasitusta arvioitaessa. Yhteisövero ja osinkovero on sovitettava yhteen niin, että kokonaisverotus tukee suomalaista omistajuutta ja yrittäjyyttä.

Kolmas verotuksen taso on yrityksen sukupolvenvaihdos, jonka veroseuraamukset pitää maksaa jo kahteen kertaan verotetulla osingolla. Kun otetaan huomioon yrityksen maksama vero (20 %), omistajan maksama osinkovero (yli 150 000 euron osingoissa vähintään n. 30 %) ja omistajan maksama perintö- tai lahjavero (usein 19/17 %), kohdistuu sukupolvenvaihdokseen yli 55 %:n verorasitus. Kun sukupolvenvaihdoksen verojen maksamiseen käytetään kaikki yhtiön maksama osinko esimerkiksi 10 vuoden ajan, osingon verotus on efektiivisesti 100 %. Verojen jälkeen osingosta ei jää käteen mitään.

Eri pääomatulojen yhdenvertainen kohtelu

Nykyinen osinkoverotus kannustaa sijoittamaan omaa pääomaa yritystoimintaan vain tietyin edellytyksin. Kun sijoitettava pääoma on suuri ja/tai sen tuotto on hyvä, kannustin muuttuu hidasteeksi, kun osinkoa verotetaan ankarammin kuin esimerkiksi korko- tai vuokratuloja. Se vähentää pääomien

Perheyritysten liitto

ohjautumista kasvua, työllisyyttä ja investointeja tuottavaan yritystoimintaan. Tällöin verotus ohjaa kotitalouksien säästöjä passiivisiin sijoituksiin kuten talletuksiin tai kiinteistöihin. Osingon osittainen kahdenkertainen verotus ohjaa myös yritystoiminnan rahoittamiseen velalla oman pääoman sijasta ja siten heikentää yritysten investointi- ja työllistämiskykyä.

Yritys- ja osinkoverotuksen uudistaminen

Käsillä olevan talouslamaannuksen oloissa omistajan verotuksen kiristäminen olisi lamaannuttava isku suomalaisen yritystoiminnan kasvun edellytyksille. Kiristysten sijaan joko nykyinen usein kannustava osinkoverotus pitää säilyttää tai vaihtoehtoisesti osinkoverotukseen pitää tehdä kokonaisuudistus. Kokonaisuudistuksella voitaisiin vastata siihen kritiikkiin, jota osinkoverotustamme kohtaan on esitetty: järjestelmä ohjaa pääomia pois yritystoiminnasta tietyillä osinkotasoilla, osingon verotus on tietyissä tilanteissa verrattain kevyttä tai hyvin ankaraa sekä järjestelmä on monimutkainen ja vaikeasti ymmärrettävä.

Uudistuksen pohjaksi on syytä harkita kasvua ja työllisyyttä nykyistä paremmin tukevaa luonnollisten henkilöiden osinkoveromallia, joka koskee sekä listaamattomia että listattuja yhtiöitä.

Yhdenkertainen ja yhdenvertainen osinkoverotus:

1. Osinkoverotus ei perustu yhtiön nettovarallisuuteen.
2. Osinko on aina saajansa pääomatuloa, ts. ansiotulo-osingosta luovutaan.
3. Listaamattomien yhtiöiden jakamien osinkojen kokonaisverorasitus eli osakkaan ja yhtiön maksama vero on yhteensä 26 prosenttia 30 000 euroon saakka (nykyinen taso).
4. Listattujen yhtiöiden sekä listaamattomien yhtiöiden 30 000 euron ylittävien osinkojen kokonaisverorasitus on lähellä nykyistä pääomaverokantaa.

Lisätietoja asiasta antaa veroasiantuntija Simo Valtti (0400 276 166, simo.valtti@perheyritys.fi).

Helsingissä 17. päivänä helmikuuta 2025

PERHEYRITYSTEN LIITTO R.Y. – FAMILJEFÖRETAGENS FÖRBUND R.F.

Minna Vanhala-Harmanen
Toimitusjohtaja

Simo Valtti
Veroasiantuntija